

ÅRSPLAN 2020-2021 TØYEN BARNEHAGE

VISJON:
Med skrubbsår på knærne og stjerner i øynene

**Utviklingsområder 2019 – 2022 i
Nittedalsbarnehagene**

- Barnehagen som lærende organisasjon.
- Inkluderende miljø.
- Tidlig innsatskompetanse.
- Godt språkmiljø for alle barn.

Tøyen fortsetter også kommende barnehageår med følgende to områder til fordypning:
«Barnehagen som lærende organisasjon» og «Godt språkmiljø for alle barn».

EN LÆRENDE ORGANISASJON MED PROFESJONELLE MEDARBEIDERE

Menneske Syn	Etikk	Barndom	Tilknytning	Lek	læringssyn	Barns medvirkning	Foreldres medvirkning	Kvalitets- System BTI
-----------------	-------	---------	-------------	-----	------------	-------------------	--------------------------	-----------------------------

VÅRE VERDIER: Raushet, redelighet, respekt

LOVGRUNNLAG og STYRINGSDOKUMENTER

[Barnehageloven](#), [Rammeplanen](#), [FN's barnekonvensjon](#), HMS, miljørettet helsevern, Handlingsplaner for Nittedal kommune

Innhold

INNLEDNING	4
Barnehagens formål og samfunnsmandat:	5
TØYEN BARNEHAGES RAMMEBETINGELSER.....	6
Historien vår	6
Barnehagens nærmiljø	6
Viktige datoer høsten 2020	7
Viktige datoer våren 2021	7
Høytidsmarkering i barnehagen	7
BARNEHAGENS PEDAGOGISKE INNHOLD OG METODER	8
Pedagogisk plattform for Nittedal kommunes barnehager	8
UTVIKLINGSOMRÅDER 2020-2021	9
BARNEHAGEN SOM LÆRENDE ORGANISASJON	10
GODT SPRÅKMILJØ FOR ALLE-Språkglede.....	11
PROGRESJONSPLAN- SPRÅKUTVIKLING	11
Andre aktiviteter vi vil benytte for å bidra til utvikling av et godt språkmiljø	14
LIVSMESTRING OG HELSE	15
Vennskap og relasjoner	15
Mat og måltider.....	16
OMSORG OG TRYGGHET/TILKNYTNING	17
LEK OG SOSIALT SAMSPILL	19
LÆRING	20

BARNES MEDVIRKNING	21
DANNING	22
VERKTØY VI SKAL PRIORITERE I VÅRT PEDAGOGISKE ARBEID FOR Å SIKRE SYSTEMATISK, ENHETLIG PRAKSIS OG PROGRESJON:.....	23
DOKUMENTASJON OG VURDERING	23
Vurdering/evaluering av barnehagens arbeid	24
SAMARBEID	26
Hjem-barnehage	26
Overganger «Mind the gap»	27
Hjem-barnehage.....	28
Mellom avdelingene	28
Barnehage-skole.....	28
Andre samarbeidspartnere	29
STYRINGSVERKTØY FOR BARNEHAGEN.....	29

INNLEDNING

Vår visjon er: **Med skrubbsår på knærne og stjerner i øynene.** Vår viktigste oppgave er å legge til rette for lek og lærelyst. Barns egen mestring og glede over å være seg selv sammen med andre, legges til grunn i alt vi gjør. Vi skal ha et pedagogisk stimulerende og omsorgsfullt læringsmiljø som fremmer nysgjerrighet og engasjement hos hvert enkelt barn. Det skal være tid og rom for ettertanke, glede over nuet og rom for alle slags følelser. Her skal man kunne være seg selv sammen med andre, og alle skal få kjenne gleden av å være en del av leken og fellesskapet- oppleve at man hører til. (ped.plattform for de kommunale barnehagene)

Hvert barn i Tøyen barnehage er unikt og verdifullt.

Årsplanen er et levende dokument og skal være styrende for arbeidet i Tøyen barnehage. Planen fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg (SU).

Barnehagens formål og samfunnsmandat:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.» (Barnehageloven § 1 Formål)

TØYEN BARNEHAGES RAMMEBETINGELSER

Historien vår

Tøyen barnehage eies og drives av Nittedal kommune.

Barnehagen ble åpnet i september 1988

Barnehagen har 2-3 avdelinger, hvor Bikuben (0-3 år) er småbarnsavdeling, og Blomsterhagen (3-6 år) er delt inn i en gruppe for førskolebarna og en for 3 og 4 åringene. Det er felles start og avslutning på dagen for disse to gruppene og muligheter for små grupper som går på tvers av aldersgruppene. Vi har god romkapasitet og flotte uteområder med gode muligheter for motorisk utviklende aktiviteter.

Det er 9 dagsverk fordelt på 1 styrer, 4 pedagogiske ledere, 3 barne- og ungdomsarbeidere og 1 assistent, så vi har en meget god pedagogtetthet.

Barnehagens nærmiljø

Vi ligger helt nord i bygda i landlige områder like ved et boligområde. Vi har vår egen plass i skogen hvor vi har gapahuk og bål plass. Denne plassen bruker vi jevnlig. På uteområde i barnehagen har vi en grillhytte som vi fyrer opp i på utedager gjennom hele året.

Vi har gangavstand til nye Elvetangen barneskole og Hakadal ungdomsskole. Vi har kort avstand til skogsområde, elva, skiløyper og akebakke. Og for dere som kjører kollektivt, stopper bussen rett utenfor døra til barnehagen☺

Viktige datoer høsten 2020

Dato	Aktivitet/hendelse
17.august	Planleggingsdag – bhg. stengt
September	«BlimE- dans» for samhold og vennskap Inkluderes i vårt arbeid med gruppefelleskap og vennskap/ Cecilia
10.september	FORELDREMØTE
29.-30.okt	Planleggingsdager- bhg stengt
14. – 25. sept.	Brannvernuke uke 38-39 https://brannbamsen.no/ Cecilia og Karen
19.-23.oktober	Internasjonal uke med høstfest/Kristin og Wenche
11.desember	Luciamarkering / Tom-Erik og Karianne
17.desember	Grøtfest for barna / Maja og Karianne

Viktige datoer våren 2021

Dato	Aktivitet/hendelse
26.februar	Karneval med tema / Maja og Nina
12.mars	Planleggingsdag – bhg. stengt
25.mars	Påskelunsj for barna / Kristin og Karen
Mai (uke 19)	FAU medansvar for dugnad
17.mai	FAU ansvar for 17.mai tog
14.mai	Planleggingsdag- bhg. stengt
3.juni	Sommerfest for barn, foreldre, søsken og personalet

Høytidsmarkering i barnehagen

Markering av høytider i barnehagen stimulerer barnas empatiske oppmerksomhet på hverandre. Forutsatt at markeringen er fri for forkynnelse. Å ha fokus på egen eller andres tros- eller livssynstilørighet kan bidra til økt respekt for både en selv og andre. Aktiviteter knyttet til ulike religiøse markeringer vil legges inn når vi har skaffet oss informasjon om dette i ny barnegruppe til høsten.

tips til markeringer: <https://forskning.no/religion-barn-og-ungdom-universitetet-i-sorost-norge/hoytid-i-barnehagen/961594>

BARNEHAGENS PEDAGOGISKE INNHOLD OG METODER

Pedagogisk plattform for Nittedal kommunes barnehager

Personalet skal sørge for at vi har et pedagogisk stimulerende og omsorgsfullt læringsmiljø og at barnehagen er en arena for et godt barndomsliv gjennom danning, omsorg, lek og læring. Plattformen er en tydeliggjøring av hva Rammeplan for barnehagen betyr for oss.

Dette krever at den enkelte voksne i barnehagen:

- ☉ viser omsorg, varme og er tilgjengelig, slik at trygg tilknytning etableres. Vi er «koblet på» når vi er på jobb.
- ☉ lytter, undrer seg sammen med barna og bruker positive ytringer i relasjonene.
- ☉ anerkjenner *når barn mestrer og når de hjelper andre til å mestre.*
- ☉ observerer for å se hva det enkelte barn trenger av støtte og hjelp i sin utvikling .
- ☉ utforsker interesser, tema, osv. sammen med barna
- ☉ reflekterer over om det vi gjør, er det beste alternativet
- ☉ er bevisst rollen som kollega, som innebærer å reflektere og gi hverandre tilbakemeldinger
- ☉ den enkelte medarbeider vet hvor vi er «på vei»- lojalitet ifht beslutninger som er tatt
- ☉ Deltar aktivt i planlegging, gjennomføring og vurdering av det pedagogisk arbeidet, for å sikre *kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppa*

Vi har et kvalitetssystem som skal supplere den Pedagogisk plattformen for å sikre systematisk og enhetlig praksis.

Personalet i Tøyen barnehage har høy faglig kompetanse og vet at dette sammen med motivasjon er drivkraften i kvaliteten på vårt arbeid. Praktisk og teoretisk kompetanse+ motivasjon= **personalets kapasitet**

Vårt pedagogiske arbeid skal bidra til å fremme livsmestring og helse, mangfold og gjensidig respekt, demokrati, likestilling og bærekraftig utvikling.

UTVIKLINGSOMRÅDER 2020-2021

Våre fordypninger dette året ut fra felles områder for Nittedalsbarnehagene (s.2)

Gjennom barnehageåret 2020/21 skal vi utvikle vår praksis knyttet til området:

1. *Barnehagen som lærende organisasjon*
2. Godt språkmiljø for alle barn- språglede

BARNEHAGEN SOM LÆRENDE ORGANISASJON

En lærende organisasjon kjennetegnes ved at hele personalet er engasjerte i å skape og dele kunnskap om hvordan man best kan arbeide mot organisasjonens mål gjennom målrettet arbeid og bevisst metodebruk.

Lærende organisasjon er når vi hjelper hverandre med å forstå *hva vi skal gjøre, hvordan vi skal gjøre det, hvorfor vi skal gjøre det, og hvorfor vi skal gjøre det akkurat slik.*

Mål: Barnehagens pedagogiske praksis er i kontinuerlig utvikling gjennom gode møter, og sikrer høy kvalitet i barnehagetilbudet.

Vi skal dette barnehageåret utvikle våre møtearenaer ved å ha gode forberedelser, gjennomføringer og at alle ansatte ved hva de har forpliktet seg til i praksis, når de går ut av møtet. Vi har gjennom kartlegging av møtevirkosomhet og evaluering av koronaperioden sett at vi kan få mer ut av vår planleggings- og samarbeidstid. Det skal utarbeides maler for flere av møtearenaene.

Så skal vi videreutvikle :

Bruk av **Pedagogisk analyse** for å utvikle vår pedagogiske praksis. Vi skal gjennom metoden bli bedre på å samle inn data, analysere praksis og ta forskningsbaserte beslutninger for å nå våre overordnede mål.

På denne måten skal vi:

Sørge for at praksis som er uhensiktsmessig for barnet eller gruppa skal kunne endres på få uker. Mer alvorlige ting tar lengre tid. Men skjer ingen endring over tid, må vi stoppe opp og se på vår praksis på nytt.

GODT SPRÅKMILJØ FOR ALLE-Språkglede

Å støtte barns språkutvikling er en av barnehagens kjerneoppgaver og en forutsetning for læring, samspill, lek og vennskap. Et godt språkmiljø legger til rette for at alle får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel og som redskap for egne tanker og for å uttrykke egne meninger og følelser.

Mål Alle barn opplever glede, mestring og utvikling gjennom språklige aktiviteter i fellesskap med andre.

Vi jobber ut fra **kvalitetskriterier og kjennetegn på god praksis** i kvalitetsplanen for Nittedalsbarnehagene.

Vi skal bruke barnelitteratur som grunnlag for samtaler, språkutvikling og utvikling av lek. [Språkstimulering - Språk i barnehagen - Leseopplæring - Lesesenteret](#)

Ludde, Lille larven aldri mett, Brillebjørn med flere er bøker vi skal fordype oss i.

Hvordan forbereder vi for lesing av bok? Hvordan får vi barna med? Hva skaper interesse? Hva blir de opptatt av og kan bruke som grunnlag for felles lek? Vi bruker konkrete og dramatiserer.

PROGRESJONSPLAN- SPRÅKUTVIKLING

Mål: barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Barna leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

Stadie 1

HVA

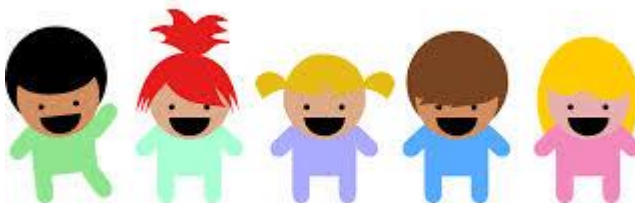
- Bli kjent med billedbøker og pekebøker
- Bli kjent med bøker med enkel tekst
- Bli kjent med minirøris og andre sanger med bevegelse, enkle sanger uten bevegelse og bevegelsesleker,
- Få kjennskap til rim og regler

HVORDAN

- Lese og fortelle bøker med og uten konkrete
- Bruk av minirøris, sanger og bevegelse, rim og regler i samlinger og aktiviteter
- Bruke konkrete, bevegelse og bilder som støtte til enkle sanger og fortellinger
- Bruke rim og regler før måltid og i andre aktiviteter

<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med stoppteegn • Positive opplevelser med verbal og non-verbal kommunikasjon • Utvikle evne til å kommunisere i lek og samspill med andre barn • Bli kjent med enkle eventyr 	<ul style="list-style-type: none"> • Vise og benevne tegn • Være til stede der barna er, på gulvet • Bruke bilder med navn i garderoben • Gi barna tid til å uttrykke seg • Velge 2 – 4 historier eller eventyr hvert år og dramatiserer med konkrete
Stadie 2	
<i>Videreutvikle ferdigheter og interesser fra foregående stadie</i>	
HVA	HVORDAN
<ul style="list-style-type: none"> • Se sammenhenger mellom bilde og gjenstand(konkreter) • Lyttetrening • Sette ord på ønsker og følelser • Bli kjent med for-bokstavene i navnene til barn og voksne • Få kjennskap til digitale verktøy • Oppfordre til begynnende rollelek 	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke sangkort, puslespill og bøker som er tilpasset alderen • Gjenkjennelsesleker (eks. Kims lek) og Lottospill • Oppfordre til tegning • Fortelle eventyr både med og uten konkrete • Legge til rette for samtaler mellom voksen- barn og barn - barn • Oppfordre til rollelek • Bruke enkle regelleker som memory, billedlotto • Bruke billedbøker med enkel tekst • Synliggjøre forbokstavene til barn og voksne på avdelingen • Legge til rette for rollelek, være tilstede, veilede
Stadie 3	
<i>Videreutvikle ferdigheter og interesser fra foregående stadier</i>	
HVA	HVORDAN
<ul style="list-style-type: none"> • Bevisstgjøring på bruk av språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser • Ta ordet og lytte til andre i samlinger • Begynne å bruke språket aktivt og hensiktsmessig i lek • Kjenne til internett som informasjonskilde 	<ul style="list-style-type: none"> • Samtaler om felles opplevelse • Oppmuntre barna til å fortelle • Lese bøker som beriker og gir inspirasjon • Høytlesning og lytte til lydbøker • Fortelle og dramatiserer eventyr med og uten konkrete • Sang og bevegelsesleker • Stimulerer barna til å sette ord på det de gjør

Stadie 4	
<i>Videreutvikle ferdigheter og interesser fra foregående stadier</i>	
HVA	HVORDAN
<ul style="list-style-type: none"> • Utvikle variasjoner innenfor språket • Utvikle det abstrakte begrepsapparatet • Preposisjoner, bøyninger verb osv. • Større kjennskap med språklyder • Øke kjennskapen til ulike media. • Se sammenheng mellom det talte og skrevne ord • Interesse for begynnende lekelesing og lekeskriving 	<ul style="list-style-type: none"> • Leke og tulle med ord spontant og organisert • Spille spill – lotto, memory, osv. • Rimer og dikter • Dramatiserer og dokumenterer • Oppmuntre til tegning og lekeskriving
Stadie 5	
<i>Videreutvikle ferdigheter og interesser fra foregående stadier</i>	
HVA	HVORDAN
<ul style="list-style-type: none"> • Tall og bokstaver blir en del av det daglige livet i barnehagen - Med dette øker barnas interesse for skrift og talespråk • Få kjennskap til alfabet • Oppmuntre til å skrive sitt eget navn. • Utvikle interesse for å lytte til andres fortellinger 	<ul style="list-style-type: none"> • Barna får møte ordbilder, bokstaver, tall og andre symboler på avdelingen • Høytlesning, lydbøker og fortsettelsesbøker • Mer avanserte sanger og historier som inspirasjon til fabulering og nyskapning • Fast førskolegruppe der det jobbes med skoleforberedende oppgaver

Andre aktiviteter vi vil benytte for å bidra til utvikling av et godt språkmiljø

IDENTITETSKOFFERTEN- Er et verktøy i forebygging av mobbing og styrke gruppefølelsen/samholdet. «Identitetskoffert» er en tom koffert (e.l.) som barnet får med seg hjem, for så å legge oppi ting som forteller noe om hvem barnet er og hva som er viktig i livet hans/hennes I tillegg kan barna få se at vi er like på mange ting, men også at vi er ulike. OG : at alle har positive sider ved seg! 😊

Rammeplanen: Personalet skal gi barn positiv selvoppfatning. Identitet kan tolkes som personlighet/selvbilde/selvoppfatning/den man er.

FAMILIEBOK- Alle barna på Bikuben har sin bok med bilder, som bidrar til samtaler rundt familien, trygghetsfølelse og tilhørighet....

BARNESAMTALER- Barna får mulighet til å fortelle hvordan de har det i barnehagehverdagen, undre seg og reflektere gjennom systematiske og spontane samtaler gjennom året

BEGREPSTRENING OVER TID- FOKUS ORD☺- personalet er bevisst ordvalg og leker med ord og uttrykk i alle situasjoner i hverdagen

LIVSMESTRING OG HELSE

«Barnehagen skal være et trygt sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme bevegelsesglede og motorisk utvikling. Måltider og matlaging skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.» Rammeplan for barnehagen

Vennskap og relasjoner

Alle barn i Tøyen barnehage skal oppleve å ha en venn.

En sentral oppgave for oss voksne i barnehagen er å hjelpe barn med vennskap.

Vi skal GI BARNA GODE STRATEGIER ved å:

- Jobbe systematisk med [«Grønne tanker, glade barn»](#) og [«Jeg vet»](#)
- Bruke observasjoner (sosiogram), fargekartlegginger (relasjoner)
- Ikke gå forbi, men si stopp når vi ser en negativ handling. Stille gode spørsmål, trøste og hjelpe de å sette ord på følelser/handlinger. Barna skal erfare at vi bryr oss.
- Etablere felles normer og verdier. Ha fokus på barnas styrker.
- Etablere lekegrupper og smågrupper med fokus på god relasjonsbygging

Tøyen barnehage har nulltoleranse mot mobbing

«Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksne og/eller andre barn som krenker barnets opplevelse av å høre til og være en betydningsfull person i fellesskapet.» (fra Hele barnet, hele løpet: Mobbing i barnehagen, Kristiansand: UiA)

Mobbing er et resultat av, eller foregår på grunn av utydelige voksne

(Nuria Moe)

Vår **handlingsplan mot mobbing** inneholder forebyggende tiltak og handlingsveiledning når mobbing er avdekket. Personalet skal årlig gå gjennom planen med utgangspunkt i refleksjonsspørsmålene.

NÅR VI GRIPER INN, BIDRAR VI TIL ET MILJØ SOM IKKE TILLATER KRENKELSER OG MOBBING OG LEGGER GRUNNLAGET FOR BARNETS VEI VIDERE!

Mat og måltider

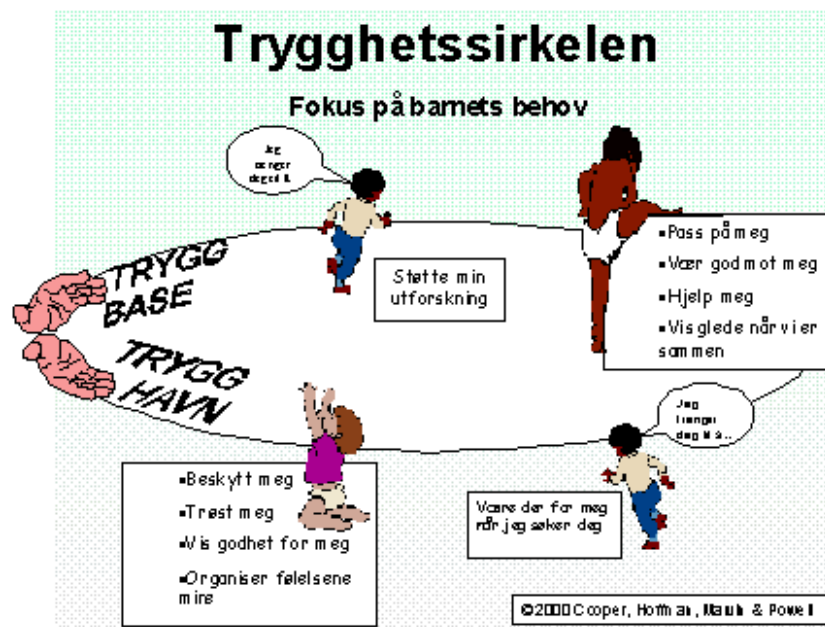
I Tøyen er vi opptatt av sunne og gode måltider. Barna er med og lager varmlunsj en dag i uka. Frukt og grønnsaker er viktig som tilbehør til de daglige måltidene. Matlaging og måltidene skal bidra til måltids glede, fellesskapsfølelse, gode vaner og kunnskap om kost. Vi jobber sammen med foreldrene for å utvikle måltidene til beste for barnas helse. Vi følger helsedirektoratet sine retningslinjer for mat og måltider i barnehagen.

<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/mat-og-maltider-i-barnehagen>

OMSORG OG TRYGGHET/TILKNYTNING

der og passer på.

Sirkelen tydeliggjør for oss dynamikken mellom avhengighet og selvstendighet. Utforskning og læring blir vanskelig, kanskje umulig, uten at «kontakten er i»: Tryggheten til å gå ut kommer fra vissheten om at det er mulig å komme inn igjen. Selvstendighet vokser fram av tillatelsen til å være avhengig.

Trygghetssirkelen bygger på mange års forskning omkring tilknytning og viser oss hvordan de grunnleggende behovene henger sammen.

I nedre del av sirkelen ser vi barnets avhengighet og beskyttelsesbehov, altså tilknytningsbehovet. Hånden som tar imot nederst er den sikre havnen i form av en trygg og nær voksen hvor barnet kan få hjelp, trøst og nærhet når tilknytningsbehovet er slått på, barnet trenger nærhet til den voksne

I øvre del av sirkelen ser vi barnets selvstendighet og utforskertrang, barnets behov for å erobre og mestre verden. Den øvre hånden representerer også den voksne, men her fungerer hånden som en trygg base for barnets utforskning. Barnet tar seg en tur ut i verden, i trygg forvisning om at den voksne er

Trygghet er et kjernebegrep. På tryggheten bygges selvfølelsen, selve grunnmuren for oppfatningen av oss selv. Selvfølelsen bygges stein for stein tidlig i livet, og er avhengig av voksne som tilfredsstillende barnets grunnleggende behov for omsorg, hjelp og støtte. På denne avhengigheten skal barnets selvstendighet utvikles. Et trygt barn er rustet til å mestre hva som helst!

Primærkontakt: I barnehagen vår skal barna møte kjente og trygge voksne som skaper hverdager preget av stabilitet og forutsigbarhet. Alle barna har sin primærkontakt. Barnets primærkontakt har et særlig ansvar for barnets trygghet og trivsel i barnehagen og spesielt i oppstarten av barnehagetiden.

Vi gir omsorg og trygghet ved:

- ❖ Å skape forutsigbare rammer for store og små og tilpasse rammene etter de barna som til enhver tid er i barnehagen
- ❖ Å legge til rette for aktiv bruk av barnehagens fysiske rom, utstyr og kompetanse.
- ❖ Å være en trygg og hjelpende voksen for barnas håndtering i glede, sorg og konflikter.
- ❖ Å lytte og se for å forstå barnas signaler, individuelle forutsetninger og behov.

LEK OG SOSIALT SAMSPILL

Leken har egenverdi.

Å prioritere arbeidet med lek og godt samspill er den viktigste oppgaven barnehagen har. Barn lærer i samspill med andre barn og voksne. Hva de lærer, er avhengig av kvaliteten på samspillet. Barn skaper mening til livet sitt gjennom lek. Lek som blir møtt med respekt og anerkjennelse er med på å gi barnet en god selvfølelse. En god selvfølelse er viktig i seg selv og i samspillet med andre mennesker.

Rommet som den 3.pedagog innebærer at vi er bevisste hva vi tilrettelegger for i det enkelte rom. Deretter at vi voksne ser viktigheten av vår rolle for å bidra til at leken kan starte, bevarer og utvikles.

Vi ønsker en barnehage full av gode lekere. Vi mener at ved å jobbe med trygghet og tilknytning, vil vi også legge grunnlaget for å oppnå dette.

Gode lekere er: **inkluderende, kreativ, initiativrik, løsningsorientert, fokusert, fantasifull, kan vente på tur, samarbeidssterk, har gode kommunikasjonsferdigheter, trygg på seg selv og selvstendig.**

IDRETTSLEK/FYSISK AKTIVITET

Vi er opptatt av variasjon i aktiviteter og at barna gjennom barnehagetiden blir kjent med ulike idretter med fokus på lekende tilnærming. Vi har Røris (bevegelseslek til musikk) og aktivitetsløyper som er for alle barnegruppene, Skileik for 4-åringene, skøyter og sykkel for 5 åringene. (mer informasjon kommer i periodeplaner fra avdelingene)

Vi skal bidra til at:

- ❖ Alle barn har minst en god lekekamerat.
- ❖ Alle barn opplever tilhørighet i en gruppe.
- ❖ Vi vil gi barna felles opplevelser som plattform for felles lek.
- ❖ Barna utvikler kompetanse innen lek (turtaking, utvikle roller, sosiale spilleregler).
- ❖ Barna får oppleve mestring i fysisk aktivitet/idrettslek

Dette gjør vi ved:

- ❖ De voksne deltar aktivt i leken og er tilstedeværende for å observere når vi ikke er i lek.
- ❖ At personalet legger til rette i rommene på bakgrunn av observasjon av barna og gjennom barnesamtaler. (Setter av tid i møter/plandager 4 ganger pr.år)
- ❖ At lekegrupper etableres.
- ❖ Å ha voksne som opptrer som gode rollemodeller.
- ❖ De voksne tilrettelegger for og er tilstede ved/i lek i de rommene som vi gjør tilgjengelige
- ❖ Sørge for at vi tilrettelegger for lek i rommene til dagen etter, før vi forlater barnehagen.

LÆRING

De første årene i et barns liv er begynnelsen i en livslang læring. Og barnehagen er det første steg i utdanningsforløpet.

Trygghet og mestring, er forutsetning for å kunne leke og lære. I Tøyen barnehage vil vi legge til rette for gode mestringsopplevelser. Læring i barnehagen foregår i stor grad gjennom lek. Vi skal sørge for at det er en god balanse mellom barne-initiert og voksenstyrt aktivitet.

Vi skal gi barna tid og rom til utforskning og undring, og bidra til å skape glede og nysgjerrighet i fellesskap. Ved å ha dette i fokus bidrar vi til utvikling av det enkelte barns kunnskap og forståelse. Systematisk bruk av kartlegging, observasjon, samtaler osv blir viktige i arbeidet.

Vi har prosjektarbeider om kropp, bevegelse, mat og helse gjennom året.

- kroppsdelene (bli kjent med, sette navn på)
- mat, bra mat/litt mat (lage mat sammen, smake på mat, hva er bra mat..)
- fysisk aktivitet, turer (bevegelse er først og fremst gøy!, turer kan være en oppdagelsesreise..)

BARNES MEDVIRKNING

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet»

Barnehageloven §3

I Tøyen barnehage ønsker vi å sikre barns medvirkning ved:

- ☉ å reflekterer over våre holdninger til barn og speiler hverandre for å kunne være gode rollemodeller i barnehagen.
- ☉ At alle barna i barnehagen blir sett og hørt.
- ☉ å hjelper barn å lytte til hverandre, ta ansvar og å løse konflikter selv.
- ☉ At vi er observante i hverdagen for å fange opp det barna er opptatt av. Barna medvirker til barnehagens innhold, gjennom spontane samtaler og organiserte barnemøter.
- ☉ At vi følger opp barns uttrykk både kroppslig og verbalt
- ☉ å anerkjenne og veilede barn når de ikke vil og synliggjør konsekvenser ved ulike valg (f eks når de avviser andre barn)
- ☉ Å la de få ta ansvar som de er rustet til å ta ut fra egne forutsetninger og modenhet. Gi barna tid og rom til å mestre selv

DANNING

Dannelse er et videre og mer åpent begrep enn oppdragelse, ikke minst fordi dannelsesprosessen innebærer medvirkning fra barnets side. Vi overfører verdier, normer, tanker, uttrykk og handlingsmåter i våre daglige møter med barna.

Når vi setter fokus på å styrke barns medvirkning, støtter vi opp under barnas egen, aktive selvdannelse.

Vi vil sammen med foreldrene bidra til at det enkelte barn, gjennom erfaringer og i relasjoner med andre barn og voksne, etter hvert kan bli «pilot i sitt eget liv». Gi støtte og være rollemodeller og tydelige og varme veiledere, slik at barna får troen på å klare/mestre selv.

«Det du tror om meg, slik du er mot meg,
hvordan du ser på meg, hva du gjør mot meg,
slik blir jeg.»

VERKTØY VI SKAL PRIORITERE I VÅRT PEDAGOGISKE ARBEID FOR Å SIKRE SYSTEMATISK, ENHETLIG PRAKSIS OG PROGRESJON:

- ❖ Pedagogisk analyse
- ❖ Barnesamtaler
- ❖ [Grønne tanker, glade barn](#)
- ❖ Snakkepakken/språklek
- ❖ [Det er mitt valg](#) (førskolegruppa)
- ❖ [Jeg vet](#)- en læringsressurs som skal hjelpe oss som jobber i barnehagen med å gi barn alderstilpasset kunnskap om mobbing, vold og overgrep. Ved å bruke Jeg vet i dialog med barna, får de kunnskap om hvilke rettigheter de har og hvor de kan få hjelp.
- ❖ Observasjon/kartlegging (bl.a Kari Pape-fargekartlegging og kvalitetskriteriene i kvalitetsplanen for Nittedalsbarnehagene)
- ❖ Ståstedsanalyse- vennskap

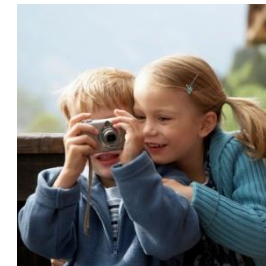
DOKUMENTASJON OG VURDERING

Dokumentasjon er en viktig del av arbeidet i barnehagen og er avgjørende for at barnehagen skal være en lærende organisasjon.

«Å dokumentere er å forstå verden på ulike måter. Dokumentasjon gir oss nye bilder av hvordan barna lærer, det hjelper oss å synliggjøre det lyttende, og gir oss en mulighet til å skape en virksomhet som bygger på at alle er delaktige»

«Lyttende pedagogikk» av Ann Åberg og Hillevi Taguchi

Ved å ta bilder i hverdagen og gjennom bruk av våre verktøy/ressurser, dokumenteres ulike prosesser i barnehagen

Vurdering/evaluering av barnehagens arbeid

Hva skal vurderes/evalueres? Måloppnåelse	Hvordan	Hvem	Når
<p>Møtevirksomhet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har vi tilstrekkelige møtearenaer (type møter) • Benytter vi møtemaler? • Setter vi mål for møtene og har? • Bidrar møtene til endring av praksis for barnets beste? 	<p>Utarbeide aktivitetskalender for barnehageåret, med innhold for møtene (fra årsplan og annet planverk).</p> <p>Utarbeide maler for møtene og vurdere om de bidrar til mer effektfulle møter.</p> <p>Være støttende stillas for hverandre som kollegaer, for å sørge for at det skjer en ønsket utvikling</p> <p>Benytte IGP-IP for å forplikte den enkelte i etterkant av møte (benytte individuell møtebok)</p>	<p>Personalet</p> <p>Lederteamet</p> <p>Hele personalet har ansvar og ped.leder og styrer veileder</p>	<p>Plandag i august</p> <p>Ledermøter sept.-oktober og feb.-mars</p> <p>Gjennom hele året og følge opp i fastsatte møtearenaer (se møteplan)</p>
<p>Tilknytningstiden/oppstart</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Følges plan for tilvenning? 2. Har foreldre fått relevant informasjon før/under oppstart? 3. Kartlegging av relasjoner barn-voksen (Kari Pape) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Avdelingsvis gjennomgang og deling av erfaringer 2. Gjennom brukerundersøkelse/foreldresamtale 3. Gjennomføres på avdelingsmøte/personalmøte 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Personalet 2. Foreldrene 3. Hele personalgruppa for sin avdeling 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Avdelingsmøte/ledermøte sept. 2. Samtaler på høsten. 3. 2 ganger pr.år (okt./feb.)

<p>Vennskap i lærende miljø</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Har alle barn en vennerelasjon? 2. Vi stopper uønsket atferd og hjelper vi barna i å håndtere konflikter på en god måte. 3. Se om vi utvikler vår praksis ved dokumentasjon fra Ståstedsanalysen (mål 60% på grønn) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Observasjon og samtaler med barna. Sosiogram for å se relasjoner mellom barna. 2. Har dokumentasjon/strategier som viser at vi tar tak i situasjoner hvor det oppstår krenkende handlinger og konflikter. Sørge for at alle ansatte og foreldre er kjent med og bruker Handlingsplan mot mobbing/BTI, ved behov. 3. Forberede og gjennomføre analysen og deretter gå gjennom resultatene og sette nye tiltak 	<p>Personalet Barna</p> <p>Personalet på avdelingene</p> <p>Styrer sender ut planen på mail og legger dokumentet på ISTdirekte</p>	<p>Gjennomføres 2.g pr år</p> <p>Plandager i november, observasjoner og barnesamtaler i forkant av dette. Oppfølging i mars</p>
<p>Pedagogisk analyse Er dette et nyttig verktøy for å utvikle vår praksis til beste for barnet?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brukes verktøyet på avdelingsmøter og personalmøter? 2. Benyttes veiledning/støtte i oppfølgingen av tiltak? 3. Skjer det endring i praksis som resultat av bruken? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Personalet 2. Ped.leder/styrer 3. Alle ansatte 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pers.møter okt, jan, april 2. Ledermøte nov, mars 3. Personal møte
<p>Språkarbeid</p> <p>Er progresjonsplanen til hjelp for å støtte barnas språklige utvikling</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Har vi bøker tilgjengelige i rommene? • Spør barna om å bli lest for? • Hvordan brukes bøker i tematid? • Gå gjennom nivåene i planen og se hvor barnegruppene. 	<ul style="list-style-type: none"> • Personalet • Personalet kartlegge en periode • Personalet forbereder og deler erfaringer, også med foreldre • Personalet 	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennom hele året, bytter ut etter årstid/tema • Høst og vår • Personal møter/foreldremøte • Personal møte i februar

SAMARBEID

I barnehagen er vi opptatt av å ha gode samarbeidspartnere.

Hjem-barnehage

Det er foreldrene som har ansvar for barnets oppdragelse. Barnehagen representerer et kompletterende miljø.

Det er nødvendig med god dialog og nært samarbeid. Hjem og barnehage skal ikke være like, men det har betydning at vi jobber mot de samme målene. Det er av stor betydning at vi har gjensidig åpenhet og tillit.

Foreldre og personalet ser barnet i ulike situasjoner, derfor har vi viktig informasjon å gi hverandre.

Arenaer for samarbeid:

- 🌀 Daglig kontakt ved henting og levering (Det er viktig at vi tar med barnet i samtalen, så vi ikke snakker «over hodet» på det. Er det noe foreldre eller personalet tenker barnet ikke skal høre, så ber vi om noen minutter uten at barnet er tilstede)
- 🌀 [ISTDirekte](#)-barnehagens digitale kommunikasjonsplattform mellom hjem og barnehage. Her kommer all informasjon utenom hente/bringe og møter/samtaler. Det er også her foreldre melder fri/ferier/sykdom, osv. Viktig at IST sjekkes ukentlig.
- 🌀 Foreldresamtaler; ped.leder inviterer til 2 samtaler i løpet av barnehageåret.
- 🌀 [BTI](#) «Bedre Tverrfaglig (Tidlig) innsats» Er det noe barnehagen eller foreldrene reagerer på/bekymrer oss for angående barnet, tar vi initiativ til en «tidlig innsats-samtale» for å se hva vi sammen kan gjøre å gjøre hverdagen bedre for barnet. Kommunen har en egen modell for samarbeid til beste for barn og unge.
Ved behov for samarbeid med andre tjenester benytter vi [samtykkeerklæring](#) for fritak av taushetsplikten.
- 🌀 Foreldremøter/nettverksmøter
Barnehagen inviterer til foreldremøte høst og vår. Vi oppfordrer foreldrene til å danne nettverk for å sikre god dialog og samarbeid i foreldregruppa.
- 🌀 Dagsrytme, informasjon ang. klær og forventninger sendes ut i egen brosjyre på mail/på garderobeplassen ved oppstart.

- Ⓢ Informasjon om hva som foregår i de enkelte aldersgruppene (Bikuben-de minste barna, Blåklokkene- 2/3 åringene, Solsikkene- 4 åringene og Førskolen- 5 åringene), legges ut på IST ved hver nye temaperiode.

Aktiviteter som foreldrene er med og arrangerer gjennom barnehageåret:

- Ⓢ 17.mai-tog i regi av Kirkeby skole
- Ⓢ Sommerfest i juni
- Ⓢ Dugnad

På siden www.fubhg.no finnes informasjon om Foreldreutvalget for barnehager (FUB)

Overganger «Mind the gap»

Vi vet at overganger kan være sårbart for barn, og vi er derfor ekstra oppmerksomme på å forberede barnet og foreldre på overganger i barnehagetiden. Overganger eller endringer i et menneskes liv utløser stressreaksjoner, det er normalt. Det som er viktig, er at vi forbereder barnet på disse overgangene og legger til rette ut fra det enkelte barns behov. Her er gjensidig informasjon mellom hjem og barnehage avgjørende.

OVERGANGER I BARNEHAGETIDEN

Hjem-barnehage
Mellom avdelingene
[Barnehage-skole](#)

MØTEPUNKTER FOR Å BIDRA TIL GODE OVERGANGER FOR BARN OG FORELDRE

- Foreldremøte på våren, for de som har barn som starter i barnehagen til høsten. Bli kjent og informere om viktigheten av god tid i oppstartsperioden. Avtaler også besøk for barna.
- [Oppstartsamtale](#) før barnehagestart, for å ha kunnskap om barnets behov og kunne møte de der de er.
- [Overgangssamtale](#) med foreldre når barnet bytter fra Bikuben til Blomsterhagen (liten til stor avdeling), for utveksling av informasjon og gjensidige forventningsavklaringer. En halvårig plan for tilvenning legges ut til foreldre i januar.
- Foreldremøte for skolestartere i januar, [Skoleforberedende foreldresamtale](#) i mars og besøk på skolen for barn på våren, for å bidra til en best mulig skolestart for barna.

Det må legges til rette for at barna kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, ha forventninger til å begynne på skolen og oppleve at det er sammenheng mellom barnehage og skole.

I Nittedal kommune har PPT, skolene og barnehagene utarbeidet et kvalitetsdokument, for å gjøre overgangen så god som mulig.

Er det behov for omfattende tilrettelegging, starter dette arbeidet i god tid før barnet begynner på skolen.

Andre samarbeidspartnere

- ☉ Alle tjenester i Nittedal kommune som berører barnehagens drift (eks. Helsestasjon, Familieteamet, PPT, Barnevern, Eiendom, Personal, osv)
- ☉ Nittedalsbarnehagene; som er samlebegrep for alle barnehager i Nittedal
- ☉ Kirkeby og Hagen skole, samt Hakadal u-skole
- ☉ Bjertnes videregående skole- hvor vi kan få elever i praksis
- ☉ Høyskoler- hvor vi kan få studenter i praksis

STYRINGSVERKTØY FOR BARNEHAGEN

Lov om barnehager

Bestemmelser om formål/innhold/krav og tilsyn. I henhold til loven er barnehagen underlagt taushetsplikt og opplysningsplikt.

§20 Taushetsplikt

§21 Opplysningsplikt til sosialtjenesten og den kommunale omsorgstjenesten

§22 Opplysningsplikt til barneverntjenesten

Mer informasjon er å finne på www.lovddata.no

Rammeplan for barnehagens oppgaver og innhold

Rammeplanen redegjør for barnehagens samfunnsmandat. Samarbeidet med barnas hjem skal ligge til grunn for virksomheten.

Rammeplan for barnehagen <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>

Ny Rammeplan for barnehagen var gjeldende fra august 2017. Vi jobber med implementering av denne over en 5 årsperiode.

Vedtekter

Nittedal kommune har utarbeidet gjeldende vedtekter, som deles ut når det går ut tilbud om barnehageplass og er å finne på kommunens hjemmeside www.nittedal.kommune.no.

